

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Ivony Šubrtové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci

žalobce: **M. S.**
zastoupen JUDr. Ing. J. J. , Ph.D., LL.M., obecným zmocněncem

proti
žalovanému: **Magistrát města Hradec Králové**
se sídlem Československé armády 408, 502 00 Hradec Králové

v řízení o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu spočívajícímu v tom, že žalobci nebyl žalovaným doručen příkaz ze dne 3. 5. 2018, č. j. P/731/2018/OP/Sch,

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 19. 3. 2019 bylo zdejšímu soudu doručeno podání žalobce formálně označené jako „*Zásahová žaloba Určovací dle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní*“. Jelikož byl obsah tohoto podání neurčitý, resp. nešlo postavit zcela najisto, zda žalobce zamýšlel podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu ustanovení § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), či žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle § 82 a násl. s. ř. s., byl nadepsaným soudem vyzván k jeho upřesnění. Stalo se tak usnesením ze dne 22. 3. 2019, č. j. 30 A 51/2019-33, v němž byl žalobce rovněž poučen o jednotlivých náležitostech obou typů těchto žalob, jelikož ani v tomto nebylo jeho podání určité.
2. Žalobce na výše uvedené reagoval přípisem, který byl krajskému soudu doručen dne 4. 4. 2019. Konstatoval, že podává žalobu ve smyslu ustanovení § 82 s. ř. s. Je toho názoru, že správní orgán pochybil, jelikož mu nedoručil příkaz ze dne 3. 5. 2018, č. j. P/731/2018/OP/Sch, kterým byl shledán vinným ze spáchání přestupku ve smyslu § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), a jímž mu zároveň byl (kromě dalšího) uložen správní trest zákazu činnosti řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu. Žalobcem bylo rovněž sděleno, že toto rozhodnutí respektuje a nechce se proti němu odvolávat, jelikož považuje předmětný zákaz řízení motorových vozidel za platný. Požadoval ale, aby mu bylo toto rozhodnutí doručeno v náhradní lhůtě. Svůj petit dále

formuloval tak, že: „*podává žalobu určovací, která směřuje proti zásahu, který již ukončen byl. Dovoluje si zdvořile požádat nadepsaný soud, aby vyhověl žalobě a aby soud zakázal správnímu orgánu, aby v porušování práva pokračoval, a přikáže mu, aby obnovil stav, který tu byl před zásahem, nebo že provedený zásah byl nezákonný*“.

3. K předmětné žalobě se žalobce vyjádřil posléze i přípisem ze dne 21. 4. 2019, v němž doplnil, že je od 1. 11. 2018 zastoupen zmocněncem, tedy shledal, že měla být předmětná písemnost doručena jemu. Zopakoval, že příkaz ze dne 3. 5. 2018, č. j. P/731/2018/OP/Sch (dále jen „příkaz“), mu nebyl dosud doručen. K tomuto vyjádření doplnil kopii příkazu s vyznačenou doložkou právní moci a přípis žalovaného nazvaný „*Upozornění na porušení zákona, předžalobní výzva*“ ze dne 4. 4. 2019. Žalobce se následně vyjádřil k žalobě dne 19. 7. 2019, kdy obecně konstatoval podmínky tzv. fikce doručení a má za to, že všechny kumulativní podmínky pro důvodnost žaloby dle ustanovení § 82 s. ř. s. byly splněny (včetně toho, že důsledky tohoto zásahu trvají, přičemž za této situace navrhoval, aby krajský soud zakázal správnímu orgánu v předmětném jednání pokračovat).
4. Krajský soud musel žalobu odmítnout z následujících důvodů.
5. Z obsahu správního spisu a vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 20. 5. 2019 bylo soudem zjištěno, že žalobce spáchal předmětné delikt ní jednání dne 9. 3. 2018. Dne 3. 5. 2018 byl vydán příkaz, který mu byl doručován na adresu uvedenou v Registru obyvatel. Jelikož žalobce nedisponoval datovou schránkou, zaslal žalovaný příkaz prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Žalobci byla písemnost doručena tzv. fikcí, jelikož ten si ji ani přes výzvu provozovatele poštovních služeb nevyzvedl. Plná moc, kterou disponuje zmocněnec žalobce je datována na den 6. 10. 2018.
6. Krajský soud uvádí, že soudy jsou při projednávání žalob ve smyslu ustanovení § 82 s. ř. s. vázány striktní poslušností úvah ve vztahu k této problematice. Nejprve tedy musel postavit najisto, jaké jednání veřejné správy označuje žalobce jako nezákonný zásah. Dle opakovaného vyjádření žalobce spočívá předmětné pochybení správního orgánu v tom, že žalobci neměl být doručen zákonným způsobem shora uvedený příkaz.
7. Dle ustanovení § 82 s. ř. s. „*Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledek bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*“
8. Za takto zjištěného skutkového stavu si nadepsaný soud dále položil otázku, zda lze popsané jednání (údajné pochybení žalovaného ohledně doručení rozhodnutí o věci samé - příkazu) považovat pojmově za nezákonný zásah ve smyslu ustanovení § 82 s. ř. s. Soud ve svých úvahách zohledňoval zejména ustálenou judikaturu, která vysvětluje, které úkony veřejné správy nezákonným zásahem nejsou a z povahy věci ani být nemohou.
9. Judikatura Nejvyššího správního soudu stanoví kritéria pro rozlišení mezi procesními úkony či opomenutími správního orgánu ve správním řízení, proti nimž se lze před správním soudem bránit samostatně, a procesními úkony či opomenutími, proti nimž se lze bránit až společně s konečným správním rozhodnutím. Samostatná soudní ochrana připadá v úvahu prostřednictvím zásahové žaloby (§ 82 a násl. s. ř. s.), nejde-li o nečinnost při vydání správního rozhodnutí ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s., proti níž se poskytuje

ochrana žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. U ochrany poskytované až společně s konečným správním rozhodnutím jde o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.). Dle judikatury Nejvyššího správního soudu nelze prostřednictvím zásahové žaloby podrobovat testu zákonnosti jednotlivé procesní úkony správního orgánu, které zpravidla směřují k vydání rozhodnutí a samy o sobě nepředstavují zásah do práv účastníka řízení [rozsudek ze dne 31. 7. 2006 č. j. 8 Aps 2/2006-95 či usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2016 č. j. 1 Afs 183/2014-55 (č. 3566/2017 Sb. NSS), bod 42 odůvodnění]. Takové procesní úkony je možno podrobit soudnímu přezkumu jen společně se správním rozhodnutím, jemuž předcházely, a to na základě žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s.

10. Uvedené judikatorní závěry Nejvyššího správního soudu pak sdílí i Ústavní soud, naposledy se k této problematice vyjádřil ve svém nálezu ze dne 14. 1. 2020, sp. zn. III. ÚS 2383/19; dostupný na www.nalus.cz).
11. Krajský soud má na základě výše uvedeného za to, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze „zásahem“ ve smyslu § 82 s. ř. s. a to z následujících důvodů. Úkon, který je žalobou napadán (doručování příkazu) je již svou podstatou procesní povahy. Navazuje totiž bezprostředně na vydání rozhodnutí ve věci samé a je tak neodmyslitelnou součástí správního řízení. Jedná se tak nepochybně pouze o dílčí postup správního orgánu ve věci, jenž nemůže být sám o sobě považován za nezákonný zásah ve smyslu ustanovení § 82 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2018, č. j. 2 As 93/2016-138). Případná obrana proti pochybení správního orgánu při tomto procesním úkonu je pak možná v rámci žaloby proti vydanému rozhodnutí o věci samé, tedy formou žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s.
12. „Pokud je zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem „zásahem“ ve smyslu legislativní zkratky v § 84 s. ř. s., i kdyby byla tvrzení žalobce pravdivá, musí být taková žaloba odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož chybí podmínka řízení spočívající v přípustitelném (plausibilním) tvrzení nezákonného zásahu.“ (cit. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015 – 160).
13. Jelikož v žalobě absentovala podmínka řízení spočívající v přípustitelném tvrzení nezákonného zásahu ve smyslu ustanovení § 82 s. ř. s., byl krajský soud nucen přistoupit k aplikaci ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., dle něhož nestanoví - li tento zákon jinak, soud usnesením návrh odmítne, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat. S ohledem na shora uvedené tedy krajský soud musel žalobu s odkazem na citované ustanovení odmítnout.
14. Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud s odkazem na ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 23. ledna 2020

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu